

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 32.

Indult Bétsből, Kedden, Október' 18-dikán, 1831.

B é t s.

Ö Ts. K. Felsége méltóztatott Ts. Rakovszky Dániel Urat, Debreczen Sz. K. Városa Fő Biráját, kegyelmesen tekintetben vévén, mind azon ritka nemes tettét, mellyel a' múlt esztendőben a' nagy vízarádaskor tizenegy ember életét, tsak azzal mentette meg, hogy tulajdon életét a' világos veszedelemnek kitette; mind régolta viselt hív szolgálata által szerzett érdemeit és az Ö Felsége Személyéhez való ragaszkodását, az aranylántzról függő polgári nagy arany érdempénzel kegyelmesen megtisztelni.

Trentsin Vármegyének Bitsa nevű mezővárosában igen szép példáját adta Belonyi Márton ottani lakos, a' jeles bátorságnak és keresztyéni emberszeretnek. Elkezdvén ott az epeveszély nyavalya veszedelmesen pusztítani, a' hely bírójától is megfosztatott, 's a' községet rémülés lepte meg. Ezt látván Belonyi, a' bíróságot önként magára vette, a' betegeket 's a' kórházat sorra eljárta, 's midőn a' halandóság elszaporodása miatt megfélemlert lakosok a' betegekhez már közelíteni sem mertek, azokat a' kórházba vinni, 's a' megholtakat eltemetni nem akarták, Belonyi mind ezt magára vállalta 's véghez vitte; melly magára elszánása annál inkább figyelmet érdemel, hogy ő kilentz gyermek atya. Ez a' nemes példa tsak hamar többeket is felbuzdított a' segedelem nyújtásra.

De Belonyi még többet is tett. Mert látván az inséget, a' szűkölködőknek gabonát osztott ki fele áron, a' kik pedig még szegényebbek voltak azoknak sőt és eleséget ingyen osztogatott. Végre magát is meglepte a' járvány nyavalya, de felgyógyulván elébbeni buzgósággal folytatta a' betegek körül fáradozásait.

Valamint Ö Ts. K. Felségének ezen példás és emberszeretből származott maga viselete 's érdeme Belonyinak tudtára esett; azonnal méltóztatott kegyelmesen rendelni Oct. 3 kán költ Kir. végzésében, hogy az emberszerető Belonyi Ö Felsége nevében a' pántlikán függő betsület arany emlékpénzel tiszteltesék meg.

H i r d e t é s e k.

1) Ö Ts. K. Felsége parantsolatjára ezen folyó Oct. hónap 16-kán az a' Kordon, melly Burkus Slézia határatól kezdve Galitzia és Magyar Ország szélén lefelé a' Dunáig vonattatott, eloszlattatik, 's így ezen naptól kezdve Magyar Országból szabadon lehet általjárni Ausztriának azon részébe, mellyet Alsó Manharthegeyi Kerületnek (Viertel Unter-Manhartsberg) neveznek, megtartván mindazáltal az úti levelekre és vámokra nézve a' fennálló rendszabásokat. Költ Bétsben Oct. 15 kán. 1831. Kiadatott az A. Ausztriai Kormányzék Praesidense által, 's a' t.

2) Ó Ts. K. Felségének parantolatjára az eddig fennállott Contumacia Magyar Ország és Alsó Ausztria között (Posontól kezdve lefelé a' Lajtha vize mentében, 's a' t.) mind az utazókra mind a' portékákra nézve mától fogva egészen eltöröltetik. Költ Bétsben Oct. 15-kén 1851. Kiadatott az A. Ausztriai Kormányzók Praesidense által.

L e n g y e l O r s z á g.

Po'seni Ujság Oct. 2-kán. A' lengyel határszélekről jött hiteles tudósítások azt állítják: hogy a' Lengyel seregnek az a' része, melly Mődlinban és annak környékén táborozott, éppen nem adta fel magát és nem bízván a' Császár Kegyelmébe, Plockon felyül Wrozlavek felé vette útját, Mődlin várában egy Osztály őrizetet hagyván. Azt mondják, hogy Mődlintől a' Visztulán le Plock felé hidat vittek, hogy azon ott menjenek keresztül, úgy látszik abból a' tzelből, hogy a' Krakói Vajdaság felé tartván, ott Lengyel Gen. Rozycki tsapatjával, mellynek végpusztulásáról semmit sem tudtak, magokat egyesítsék. Hihető, hogy egy meglehetős Orosz hadierőnek Sochaczewnél lett őszvejövele kényszerítette a' lengyel sereg mostani Vezérét Gen. Böhmöt arra, hogy a' Plocknál leendő keresztül szállással felhagyván, azt Wrozlaveknél próbálná meg. E' végre a' lengyel seregből mintegy 2000 ember küldetett előre 15 hajókon Wrozlavekhez, hogy azt mint hídfőt foglalná el. A' híd Sept. 29-kére viradóra elkészülvén, azon minden féle nemű fegyvert hordó seregekből többen általmentek. Ezen hadimozgást a' lengyel sereg alig kezdte el, midőn Orosz Gen. Pahlennek hada, melly egy Osztály vasas katonasággal volt megerősítve a' Visztula balpartján

utánna indult, úgy hogy már Sept. 29-kén előerei Brzeschen, a' főszereg pedig Brzesc és Kowal közt termett. Ugyan az Sept. 30-kán Pikutkowvo felé, Brzesc és Wrozlavek közzé nyomult elő, a' hol seregének balszárnyát Gen. Rönne erősítette meg, ki eddig osztályával a' Slonsknál lévő hidat és Tárházat őltalmazta. Az Orosz sereg ezen hadimozgásának következése a' lett, hogy a' lengyel főhadivezér a' Wrozlaveknél való általmenetelt is abban hagyta 's a' Visztula jobb partjára ismét visszahúzódott. Orosz Gen. Anrep Wrozlaveket magát még az nap megszállotta, 's a' hídból 10 hajót a' Folyóvíz balpartjára vitetett. Ekkor a' lengyel sereg Lipnónál gyült össze. Főhadi vezér Paskievits, a' lengyelek üzésére rendelt orosz sereggel, Mődlinnak ostrommal lett megvétele után, a' Visztulán lefelé nyomulván Plockot, Bielsket és Drobint katonákkal megrakta. — Ugyan azon Ujság Oct. 3-káról jelenti: hogy a' Gen. Pahlen commandója alatt lévő Orosz seregnek Előre a' Gen. Anrep vezérlése alatt a' Visztulán keresztül menvén, már most annak jobb partján megyen utánnok a' Lengyeleknek Lipnó felé, 's őket Oct. 4-kéről való hiteles tudósítások szerint, már innen is kinyomván, az ezen város és a' burkus határszélek közt lévő szűk helyre szorította, Oct. 2-kán a' Lengyel Főhadi szállás Lipnóban volt, és már akkor egy 40 Generalisokból és Obesterekből álló hadi-tanáts, melly az nap reggel tartott, ellátván, hogy nints más mód a' szabadulásra, a' mint több Lengyel Tisztek beszéltek, azt végezte, hogy a' Lengyel sereg, menedék helyet keresvén a' Burkus határra menjen által és ott rakja le fegyvereit. — Schilnó és Golubban (Nyúgoti Burkus Országban) Oct. 1-ső és 2-dik napján 60 lengyel tisztek

azok közt hajdani frantzia hadnagy Poniaowski és Gen. Dembinski nek egy Adjutánsa 's 2 Generalisok érkeztek, és ott tartanak Contumatziát.

A' Sziléziai lengyel határszélekről írják: hogy Lengyel Obester Pielrowskinak néhány ezer emberből álló tsapatja, melly a' Kalisi ütközet után Wielunnál állott fel, a' Rozycki Vezérlése alatt lévő lengyel seregnak semmi vététele után Czenstochaun felől Olsztyn felé vonúlt és ott táborozott egész Sept. 28-káig, a' mikor meghallván az Orosz sereg feléje közelítésének híret, a' tábornak nagyobb része felkerekedett és eloszlott. Ma estve minden hadi rend nélkül több ment 1000 embernél Czenstochaun keresztül, hol nagyobb részént a' katonák fegyvereiket és lovaikat eladták.

A' Lengyel határszélekről Oct. 2-kán (Burkus Status Ujság). A' lengyel Bank, egy millio kész pénzel tegnap érkezett Schilnóba. Ezt egy lengyel Ulanus Regement kísérte, egész a' burkus határ szélekig, a' hol a' szállító szekereket burkus őriző katonák vévén által, amaz ismét eltávozott.

Varsóból Sept. 30-kán. A' Varsó körül lévő erősségek le rontásához tegnap előtt hozzá kezdettek. Generalmajor Korff eddig volt Varsói Commendáns, a' Pódoliában lévő Orosz sereg Vezérévé rendelődván, Varsóból elúta-zott. Helyette város Commendánsának Generalmajor Pencherzewski neveztetett. Azoknak száma, kik a' Rozycki seregéből elfogattattak 3000 emberre megyen.

N a g y B r i t a n n i a.

A' Felső háznak Sept. 29-ki Ülésében is a' Reform-Bill felett voltak szóvitatások. Nevezetesen a' Lord Kantzellá-

riusnak az Edinburgiak kérévelére tett észrevételeire Lord Wharcliffe, Melville és Carnarvon ezt mondván, „hogy az Anglus Újításnak a' Scotziaival semmi öszveköttetése nintsen, úgy hogy amannak visszavetésével is szembetűnő jobbítás fog emezen történni, és hogy arra Angliának sokkal kevesebb szüksége van Scotziánál,“ viszonozá a' Lord Kantzellárius, a' ki a' Londoniak részéről ismét egy új Kérő levelet adott által „abból hogy Anglia és Scotzia az elébbi Systema alatt is jó állapotban voltak, éppen nem következik, hogy tehát az újítás reájok nézve átalánfogva haszontalan és szükségtelen volna. Mert p. o. ezen Ország virágzó állapotjáról senki sem kételkedett addig is, míg az Afrikai Rabszolgákkal való kereskedés el nem töröltetett; és még sem találkoznék már ma olyan ember, a' ki azt a' kereskedést, mellyet ma tolvajságnak nézünk, merné magasztalni. Szinte olyan bóldog volt a' mi Országunk a' Katholicusok Emancipatiója előtt is mint most, 's még is már ma azon régi Systemán ejtett nagy változásnak tzélerányos és igazságos voltát egyszívvel lélekkel minden megesmeri. Valójában a' fent tisztelt Uraktól elő hozott képtelen erősség mind azon jobbításoknak, mellyeket mi mostanában tzélba vettünk, akadályokra szolgálnak. Lord Mynford ámbár magát a' Reform bill barátjának vallja, még is, a' mint mondja, azon kinyilatkoztatások és fenyegetések mellett, mellyeket a' nemcs és tudós Lordnak (Brougham) szájából éppen most hallott, készebb minden Újítást félrevetni, mint annak, mellyek az anglus Reform-billben ajánltattak, melléállani. Lord Holland szükségesnek tartja jól gondolóra venni azon következéseket, mellyeket a' Reform-billnek vaktában és megatalkodva való vissza vetése fogna

maga után vonni; és azt a' nagy változást, mellyet minden gondolkozni szerető emberben okozna egy olyan rendszabásnak elmellőzése, melly az Ország valóságos Cznstitutiója jobbítását 's megerősítését akarja, és a' melly az idő characterével 's a' Nemzet köz kívánságával es interesséjével annyira megegyez. Továbbá azt tartja, hogy Wharnccliffe Urnak, a' ki a' Reform billnek nagy el lensége, ezen két Vallástételei által: 1.ör hogy a' Scótziai Képviselei Systemának jobbításra van szüksége és 2.ör hogy Scotziának az elébbeni Systema alatt való jólléte hajános; ezen Sophisticai Tanítás: hogy, ha valamely Systemának jó következesei vannak, azon változtatni szükségtelen dolog“egyszerre semmivé lesz. Ehez képpent, a' Lord (Holland) vélekedése szerint, a' Háznak nem annyira az Ujítást ellenző principiumokkal van dolga, mint annak megvitatásával, hogy az Ujítást mitsoda grádusban hagyja helyben. 'S valósággal igen nagyoknak kell lenni ezen különböző Grádusok egymástól való eltávozásának, hogy a' Felsőház, mellynek Interestéi olly nagyon öszve vannak az egész Státus javával szöve fonva, arra indíttassék, hogy a' Nemzetnek, az újítás után epekedő véghetetlen száma kívánságát be ne töltse.

Londonderrynek ugyan ezen Ülésében a' belga dolgokról tartott azon beszéde ellen, — mellyben az a' többek közt Frantzia Követ Talleyrandnak, az Anglus Cabinet Végzéseiben való nagy befolyását igyekezett megmutatni és azt a' legmotskosabb szavakkal támadta meg, — Goderich ezt mondja: Egyfelől úgy látszik, hogy az én nemes barátomnak az említett tárgyat illető vigyázatlan és illetlen beszédet, hogy hamarabb feledékenységre menne, talán jobb volna elhalgatni; de más felől ez

a' halgatás könnyen alkalmatosságot adhatna azon gyanúra, hogy az Igazgatószék egy idegen Hatalmasság Követének e'féle meg támadásában bizonyosan részt vesz: a' mellyből ismét azt lehetne következtetni, hogy Hertzeg Talleyrandnak további itt mulatása nekünk éppen ellenünk van. Mellyre nézve szükséges megjegyezni, hogy maga az a' hivatal, mellyet a' megmotskolt Személy visel, neki az ilyen kikelésék ellen paizsúl szolgálhatna. Hertzeg Talleyrand a' két utolsó Frantzia Királyoknak Minisztere volt, 's egyszersmind a' Bétsi Congressus Tanátsosa, — mikor az igazságtalan megtámadások ellen a' Hertzeget így mentjük, kimentődünk azon vád alól, hogy mi a' mostani Frantzia országnak tetszeni kívánunk. — Továbbá az én jeles barátom még Politikánknak né melly vastag kifejezésekkel való rostálásába is bele ereszkedik, 's jó tanátsaival unszol bennünket. De reményem, hogy mostanában ollyan képtelen Minisztereink nem lesznek, a' kik az én nemes barátom tanátsát, akár milyenek legyenek is azok, bevennék. Azt is bizonyosan mondhatom, hogy a' mostani Igazgatóhatalom, végzéseiben Londonderry Urtól soha tanátsot nem fog kérdeni. (Tetszés és Nevetés) A' mi utóljára Leopóld Királynak azon tzeljät illeti, mellynél fogva ő a' maga szolgálatjában frantzia Tiszteket veszen fel: azt kérdem, mellyik Hatalmasság tilthatja meg őtet, mint független Fejedelmet, hogy ezt ne tselekedje? Az Európai Magános Uralkodók között talán egysin tsen, a' ki ugyan ezt ne tselekedné; és a' legjelesebb hadivezerek, kik valamely Ország seregét győzni tanították, ritkán voltak azon Országnak szülötjei. Különösen szokásban van ez Orosz Országban. De nem példa nélkül való dolog Ausztriában, Burkus és Spanyol Or-

szágokban is, sőt lehet mondani, hogy talán egy ország sinsen, a' hol hasonló esetek ne adnák magokat elő. Minden tudja, hogy ez alól magát Hollandiát sem kell kivenni, hogy példát hozzak fel, úgy tartom, hogy maga Gen. Chassé, Frantzia születés. Ezután Hertzeg Wellington beszélt, és minekutánna Talleyrandnak egyenes lelkűségét 's tiszteletre méltó Characterét nagyon megdísérte volna, Lord Goderichnek a' Belga szolgálatba lépett frantzia Tisztekről való vélekedését vette fel, és úgy nyilatkoztatta ki magát felőle, hogy ez éppen más eset, mint a' mellyeket Lord Goderich példaképpen hoz fel, t. i. az Orosz Országé, 's a' t. Mert ha egy 20—30,000 emberből álló sereg között 4000 idegen Tiszt van, az egész Sereg Lelkét ezek teszik. De ezenkívül nem csak Tisztek mennek Frantzia Országból által Belgiumba, hanem közemberek is. Tsak már eddig is 1400 vasas katonaság állott, az ő tudta szerént, Belga szolgálathoz. Sőt a' Tisztek Uralkodószékektől tsak az alatt a' feltétel alatt nyernek a' Belga sereghez való által menetelre engedelmet, ha azután is frantzia uniformist és Kokárdát viselnek; Gen. Belliard pedig nem tsak úgy szolgál Belgiumban mint katona, hanem úgy is mint Frantzia Követ. Illyen sereggel lehetetlen Belgiumnak a' tzélzott Neutralitást fenn tartani 's tsak ez maga elég volna a' Ministeriumot arra bírni, hogy azon dolgokra nagyobb figyelmetességet fordítson. De mi szüksége is van Belgiumnak Frantzia Tisztekre, holott a' Németalföldi seregből elég tapasztalt belga tiszt vált el és lépett ezen új Status szolgálatjába „Hát, így szól utóljára a' Hertzeg, Leopold Király, kit a' Belga Nemzet, közül akarátul választott magának, annyira nem bízik a' tulajdon Országában lévő Ifjúsághoz, hogy a'

szomszédjának katonai segítsége nélkül el nem leheine? Lord Holland is nagy díséretekkal magasztalta Hertzeg Talleyrandot, a' kinek 40 esztendőök óta való esmeretségével dítsekeszik, 's ezután ezt a' megjegyzést teszi, hogy Hertzeg Wellingtonnak a' belga sereg felől való vélekedései nagyon jók a' Leopold Király bátorítására, külömben pedig az Anglus Parlament vitatásainak körébe nem tartoznak. A' Lord Kantzeliarius az egész beszédet azzal rekesztette be, hogy mivel ez az egész beszéd, egy független Státus fő dolgait illeti, itt törvény javallatot tsinálni nem lehet; — a' honnan Londonderry ajánlását kéntelen vólt vissza vonni.

Oct. 3 kán, mikorra t. i. a' Reform-Billnek második ízbeli felolvasása határozatott töméntelen sokaság gyűlt azon helyre, a' hol a' Felső Ház ülései szoktak tartódni. Minekutánna elebb, azok a' Reform-bill elfogadását kérő számtalan levelek beadódtak, mellyek sok emberek neve aláírásával Nagy Britannianak minden részeiből özsze gyűltek, Gróf Grey felállott, de szinte abban a' szempillantásban nagy nyughatatlanságot mutató ábrázattal ismét leült. Kevéssel azután újra felállván így beszélt: Mint-hogy a' Parlament másik Házában többnyire a' rendetlenség és nyughatatlanság idején vóltam kéntelen illyen forma foglalatú dolgokat és kérdéseket elő terjeszteni mint most, senki se tsudálkozik megindulásomon. Mindenek felett az én vállaimon fekszik azon Rendszabásokról való felelés terhe, mellyeket a' Státus egy része úgy tekint mint az Ország legjobb institutioinak özszeomlását, a' midőn én azokból éppen más következtetést reménylek (itt megemlíti a' Gróf az ő parlamentalis életének első lépéseit, midőn ő a' Frantzia revolutiokor az Ujítás mellett voxolt). Azon már régi par-

lamentalis Pályámban szerzett tapasztalások után, vagyok abban a' gondolatban, hogy ezen fontos kérdés megfejtését veszedelem nélkül tovább halasztani nem lehet. Azon rendtelenségek, mellyek magokat a' Manufacturák osztály kerületeiben ütötték ki, azon szövetkezések, mellyek a' nyomorult állapot következtében az országnak minden helyein formáltattak, mindenek arra mutatnak, hogy lehetetlen a' Ministereknek tovább késni a' Parlament megújítását illető Plánumnak helybenhagyás végett a' Király elébe való terjesztésével. Ha le lehetett is egy két pillantatig a' nép mozgásait tsendesíteni, az Ország szerentsétlen állapotjában, megújult erővel fog ismét felébredni az újításra való törekedés. A' fenyegető veszedelemmel való megvívás ellen leghathatósabb fegyver, és legkevesebbe kerülő segítő eszközök, a' Parlamentben teendő újítások. Én bizonyosan meg vagyok felőle győződve, hogy a' veszedelem közel van és nem soká elérkezik, akárhol kelljen okait keresni, vagy a' belső vagy a' külső létalapokban. Azt mondá az Opposition egy nemes Lord, hogy ő az újítást nem látja szükségesnek. A' ki illyet mér állítani, bizony kevés és rossz esméretének kell annak lenni, a' köz vélekedés valódi állapotjáról. Mikor én a' Ministerséget magamra válaltam, személyesen kívántam azt, hogy a' Kormányzók rendszabása a' Parlamentben teendő újítás legyen. Ő Felisége ezen javallásban való megegyezését kegyelmesen tüstént kinyilatkoztatta, 's a' Király szájából hallottam ezen szavakat „hogya' köz bátorságot tovább kotz-káztatni nem lehet.“ Beszéljenek bár az emberek, a' mit és a' mennyit nekik tetszik a' háborúról; a' Ház elébe terjesztett Rendszabásban nem tsak az, hogy semmi olyan sints, a' mi által vagy az Igazgatóságok vagy az Uraságtokat illető

rang vesztene — sőt inkább az Uraságtok rangja ezen rendszabás által sokat nyér, a' nép pedig ezen szerentsés plánumot gyönyörűséggel szemléli. — Mint-hogy, mikor valaminek meg kell történni, mindég ez a' kérdés, „hogy minek kell meg történni“?. A' mi vélekedésünk az, hogy olyan hathatós dolognak kell történni, a' mi a' Nemzetben bizodalmat szerezzen. A' Rendszabások ajánlásában való Plánumunk pedig ez: „hogy azok által (Rendszabások által) a' Nemzet közönséges kívánságát betöltsük, a' nélkül, hogy a' Constitutionnak igazi alap-tételeitől eltávozzunk.“ Ezek voltak a' mi vezéreink akkor, a' midőn az Újítást készítettük és azt a' Háznak elébe terjesztettük. — (A' többi következik).

F r a n t z i a O r s z á g.

A' Követek-Kamarájának 1-ső Octóberi Ülésében a' Chateanthiery, Dijoni és Párisi lakosok kéréseket adtak be a' Lengyelek mellett. A' Biztosság ezen kérést a' Ministeri-Tanáthoz utasította, a' mit Gen. La Fayette helyben hagyott, azt állítván, hogy Lengyel Ország még nem vezett el. Mercier Felix azt kívánta, hogy a' Törvény által szabott esküvés letételére, az isteni tiszteletnek fizetésen lévő szolgálóit kényszeríteni kell. Levesque de Pouilly erre azt jegyezte meg, hogy ezen rendelkezés által a' Papok lelkiismeretén nagy erőszak tétetnék. Ugyan ő megújítván az első Revolutió idejének emlékezetét a' Kamarát a' hazafiúi háború eltávoztatására intette.

Ugyan azon Kamarának Sept. 30-kán tartott Ülésében, a' Ministeri Tanács Elölülője Casimir Perier a' következő beszédet tartotta: Uraim! Azon politikai esetek, mellyek Európának több tartományában történtek, 1814-dik esz-

tendőtől fogva a' mai napig lassan lassan sok külföldieket, különösen Spanyolokat, Portugallusokat, Olaszokat és másokat, hajtottak hazájokból hozzánk Frantzia Országnak határra, a' kiknek terhes környülállásai szorongató szükségai, a' Frantzia Igazgató széket részvételeire és adakozásra indították. Ezekről Frantzia Ország az óta időről időre mindenkor atyai-módon gondoskodott, segítségekre, a' szerént a' mint a' számok vólt esztendőnként illendő summát rendelvén, ápolgatta. Az 600,000 Frankból álló summa, mellyet a' Kamara, a' folyó 1831 esztendőre az afféle költségekre határozott, bizonyos új történetek által, mellyekről való felelet nem terheli ugyan a' mi Júliusi Revolutionkat, áldozatjait mindazáltal a' Frantzia Nemes szívűség magára vállalja, újonnan érkezvén hozzánk kivándorlottak, hirtelen 1 milliora nevedett. (A' többi következik.)

Legújabb Tudósítások.

Londonból Kurír által érkezett Bétsbe a' tudósítás, hogy a' Felső Ház ülésében, melly Oct. 7-dikén délután kezdődött és egész éjjel tartván 8 dikán reggeli 6 órakor végződött, a' Reform Bill 41 voksal (199-tzel 158 ellen) visszavettett. Megmarad e' a' mostani Ministerium, mellynek feje Grey Úr, minekutánna ez Oct. 3-kán tartott beszédeben kimondotta, hogy vagy megáll a' Bill 's ő is vele együtt, vagy azzal együtt ő is megbukik; vagy pedig felfüggeszti a' Parlament üléseit, 's későbbben új Reform-Bill-t terjeszt elő, — még nem tudatik.

B é t s.

Béts belső és külső városaiban Chole-rában, Oct. 13 dikán déltől fogva:

Oct. 14-kén délig megbetegedtek 58-tzan, kigyógyútlak 48-an, meghaltak 36 tan.

Oct. 15-kén délig megbetegedtek 70-nen, kigyógy. 34-en, meghaltak 39-en.

Oct. 16-kán délig megbetegedtek 57-ten, kigyógy. 51-en, meghaltak 27-en.

Oct. 17 kén délig megbet. 66-an, kigyógy. 24-en, meghaltak 33-an.

E' szerént a' nyavalya kiütésétől Sept. 14-kétől fogva eddig a' megbetegültek száma 2476, a' kigyógyútlaké 1078, a' megholtaké 1130, az orvoslás alatt maradtaké 268.

M a g y a r O r s z á g.

Az Erdélyi Nagy Fejedelemségben Jul. 21-kén kiütvén az Epeveszély, Sept. végéig 91 helyekre terjedett el. Ezekben öszvesen megbetegedtek 1226-tan, meggyógyútlak 472-ten, meghaltak 709-en, orvoslás alatt maradtak még 47-en.

Hiteles Jelentések minden felől vizsgáló tudósításokat közlenek a' Magyar Hazából az Epeveszély szünése felől, melly sok Helyeken már egészen is megszűnt. Igy p. o. Poson Vármegyében ismét 45-tel szaporodott a' nyavalyától egészen megszabadult Helyek száma, 's ezen Megye már 83 nyavalyától ment Közönségeket számlál.

Komárom Sz. K. városában, mellynek népessége 15 ezerre tétetik, Aug. 3-kán kiütvén a' nyavalya, Sept. 30-káig 692-ten lettek áldozatjai, 's most egészen megszűnt. Itt a' városi Tanács a' felől gondoskodván, hogy a' lakosok egészsége ezentúl annál inkább fentartathassék, minden alkalmatossággal, sőt dobszó mellett is inteti a' népet, hogy az éretlen dinnye és szőlő evéstől őrizkedjenek, érett gyümöltsöt is egyszerre sokat ne egyenek, magokat étellel itallal meg ne terheljék és a' meghütéstől őrizzék.

Debreczen Sz. K. városában, mind a' mellett is, hogy a' Cholera behatása ellen három soros Kordon vonatattott, a' nyavalya Jun. 24-kén kiütött, 's noha az útszák, mellyekben az eleinte terjedni kezdett, szoroson elzárattak, mégis az egész városra kihatott, úgy hogy 5898 megbetegültek közül 2090-en meghaltak.

Szala Vármegyében, melly Stájer Országgal határos, nem olly pusztító volt a' cholera, mint másutt, és tsak kevés helyeken mutogatta magát. Sept. 15-kén pedig már mindenütt megszűnt.

Baranya Várm. is eltűnt, Somogyban pedig tsak Nagy és Kis Hidvégen vannak még nyomai.

Veröcze Várm. tsak Borovo és Dolya helységeit lepte meg, de ezekben is megszűnt, Aug. 29-kén. Slavoniának többi részét megkémélte Eszék városának alsó részét kivéven.

Szeged Sz. K. városában Jul. 18-kán ütött ki az epeveszély, és 36 napig pusztított, ez alatt 36 ezer lakosa; közül az Orvosok jegyzései szerint 1312 ten betegültek meg, és 486 tan meghaltak.

J e l e n t é s.

A' Kolo'svári Nemes Aszszonyi Egyesület, addig is a' meddig a' külső Monostor Utszában, Pártfogása alatt lévő Szegények' Telkére egy Gyólts fejerítő Fábrikát építhetne, az ugyan azon tzélra Aprilisben adott Játékszini Bál', és Lottéria' jövedelmével, eddig Segesváron lakott, és közönségesen megelégedést nyert Fejerítő Mívészt Philippi Jánost a' Báró Wesselényi István' Magyar Utszai Kertje egyik

Épületje' tzélarányos elkészíttetésére segítette.

Bátor azért Philippi János alá zatosan a' Nemes Publicumnak magát ezennel ajánlani, Chemicai fejerítéshez megkívántató, és a' Külső Országról hozott Cylinder-Mangorló Machináival, mellyekkel akármi névvel nevezendő Len, Kender, vagy Gyapott Szöteményeket, Czérnát, Fonalat's a' t. Télben, Nyárban egyformán, a' legjobb módal, úgy a' mint Külső Országban, itten meg fog fejeríteni, és kikészíteni következendő árron:

A' közönséges vékonyságú Szöteménynek négy fertályból álló singe' árra	V. Cz. 9 kr.
A' Kamuka	15 —
A' szélesféle, és Abroszok	30 —
A' Ki, már megfejerített portékákat tsak mangoroltatni akar, fizet singiért	2 —

Nagy Költségbe kerülven az Épületek' helyreállítása, Száraztó Torony, Üstök', Kádak', 's több nagyobb számú Eszközök' megszerzése, újra alázatosan instálja a' Fejerítő Mívész a' Nagy Erdemű Publicumot, méltóztassék ajánlását meg nem vetni, és minél több munkával ötét szerentséltetni. — Kolo'svár September' 20-dikán 1831.

A' pénz folyamat October' 17-kén; közép árr:

A' Státus' 5p.Centes Obligátzióji	82
Az 1820-béli sorsosok,	— —
Az 1821-béli hasonlók,	123 1/4
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, — — for. keltek, mind Conv.	
A' Bank-Aktziák keltek 1036 for. ton Conv. Pénzben.	

Szerkesztető és Kiadó Marton József, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)